

АМЕРИКА ПРОДАЄ ОРУЖА В НІКАРАГВУ

ВАШИНГТОН, 23. марта. — Американський департамент війни продав Лісови, консервативному кандидату на уряд президента середньо-американської республіки Нікарагуа, велику кількість зброї, якою Лісови потреба для „здушення революційного руху“ в тім краю.

Американський уряд уже вислав Лісови 3,000 карабінів, 200 машинних кулі та 3 мільйони набоїв.

На отримання свого посту, департамент війни подає, що в 1924. році американський уряд продав був урядови Обрегону в Мексику амуніції вартості одного й чверть мільона доларів.

МЕКСИКАНЦІ ОБУРЕНІ НА АМЕРИКАНСЬКИЙ РОСПОРАДОК ПРО ПАЧКАРСТВО.

ВВАЖАЮТЬ, ЩО АМЕРИКА НЕЗАДОВОГО ДОЗВОЛИТЬ
ПАЧКАВУВАТИ ДО МЕКСИКА ОРУЖА.

МЕКСИКО, 23. марта. — Мексиканські газети нютують з невеликим здивуванням, бо навіть обуренням, вістку, що американський уряд не думає відновити з Мексикою договори про пачкування. Мексиканці сподіються, що вже в найближчій часі уряд З'юнених Держав заявить, що він не має нічого проти довозу зброї до Мексики, що є рівнозначне з новою революцією в Мексику.

По всьому Мексику шириться пропаганда за бойкотом американських товарів. Летючки, ззиваючи до свого бойкоту, розлітаються на всіх почтових урядках. Пишуться в них, що всім закуплю американського товару збільшу економічне невдоволення Мексики супроти З'юнених Держав. Летючки не мають підпису видавця, але кажуть, що видав його уряд одного округу Мексиканської Конфедерації Праці.

ПРОФЕСОРИ ЗНОВА КРИТИКУЮТЬ СТАНОВИЩЕ УРЯДУ ЩОДО МЕЖИДЕРЖАВНИХ ДОВГІВ.

ЗАКИДУЮТЬ, ЩО УРЯД НЕ ДИВИТЬСЯ НА МОРАЛЬНІ
ПІТАННЯ.

ВАШИНГТОН, 23. марта. — Сором двох професорів Колумбійського університету виступило з публічною заявою проти політики американського уряду в справі міждержавних воєнних довгів.

Професори відповідають тут на заяву уряду на заяву професорів Колумбійського та Принстонського університетів, котрі пропонували нове поглядання на міждержавних воєнних довгів. У своїй відповіді професори закидають урядови, що він легковажить собі моральну сторону питання.

РЕКОРДОВИЙ ЗЛІТ БАЛЬОНА НА ВИСОТУ.
ВАШИНГТОН, 23. марта. — Капітан Готорн С. Грей вилетів у свій бальон на висоту 28,510 стій.

Вилетів він зі Скот Філд, Іллінойс, з відповідними приладами до міреня висоти, але не бачив найвищої висоти, до якої бальон долетів, бо на висоті 27,000 стій стратив приємність, а відлітав її аж, коли бальон автоматично спустився понижче сї висоти. Ся висота й була доі рекордом висоти бальйонного злету.

З ПРОЦЕСУ ПРОТИ ЛЮБОВНИКІВ-УБИЙНИКІВ.

НЮ ЙОРК, 23. марта. — Прокураторка постанала кини пани Снайдер та Гейрі Грей, пару любовників, що вбили мучи пани Снайдерової, перед велику лаву присяжних суддів, яка без когитів виряд постановила поставити їх перед суд за вбийство. На цьому пересудуванням ставало всего 8 свідків. Були се присяжні Грей, які пробували доказати, що в той час, коли має бути похований злочин, Грей находився з ними в Сиракузі.

Самий Грей заявив, що він признаєся з ними в Сиракузі до злочину тільки під натиском неволюного способу пересудування. Таку саму заяву зложив пани Снайдер.

Прокураторка старіється довести до як найсильшого процесу над сею справою. Росправа відійд почнеться вже 4. квітня.

МАТИ ОБОРОНЯЄ ВБИЙНИКА СВОЄЇ ДОЧКИ.

НЮ ЙОРК, 23. марта. — Перед бруклінським висним судом почався процес проти банкового клерка Валтер Мейера, обжалованого за вбийство дівчини Шері Мекінтайл. Прокураторка каже, що обжаловання вбий дівчини, бо не знав нічого способу розважання своїх заручин і се нею.

Несподівано для прокураторки на розсправу явилася яко свідок мати вбийці та під присягою заявила, що пострілення її дочки було випадком чистого припадку. Вона запевняла суд, що обжаловання вбий дівчини.

МАТЕРІ ШКОЛЯРИ ОБУРЕНІ НА ШКІЛЬНІ КАРИ.

СЕНДІ-ФІЛД, Ню Йорк, 23. марта. — Елб Кофман, місцевий урядник, що має нагляд над точним ходженням дітей до школи, заарештував, віддав урядове в'язницю, як і ся справляв з ним так ретно, що відразу зробила собі ворогами мало не всіх урядників села. Вона вказала на кару шерифа, заступника шерифа і других урядників. Вказані на кару жінок впад в роздривенню до школи та чинно зневажали пани Кофман. Біляк мейн жінками була така завзята, що аж коли її розганяли.

СУДДЯ НА СУДІ

ІНДІАНАПОЛІС, Індіана, 22. марта. — Перед стейтовим сесіоном ведеться тепер суд проти судді окружного суду Дерта, обжалованого за зловживання своєю судейською властю.

На розсправу проти нього ставали нині хлопці, продаючи газети, які зізнали, що суддя карав їх судовою дорогою за те, що вони продавали газети, ворожі його кандидатурі. Один стейтовий сенатор заявив, що суддя пробував уплатити на нього беззаконним способом, щоб він перестав виступати проти злочинств і перекрутив політичних прителів судді.

ЗВІДКИ БЕРУТЬСЯ ЗЕМЛЕ- ТРЯСЕННЯ.

ЕРИВАН, Вірменія, 22. марта. — Шейк Курдистану вірило, що земля спочиває на величій бини. Коли бик голоден і потраєє головою, тоді земля ворухнеться. Але побожні співі можуть бика усмирити. Прислучився їм, він забуває за голод і втихомирюється.

ЯК ЗРИВАЄТЬСЯ З ЯЗИКА.

„Вперед“, орган карпатських с.-д., публікує інтерв'ю з послом Нечаса й инш. в справі про рушення прав Закарпатської України останнім проектом адміністраційної реформи. В цій інтерв'юванні, крім загальнопротестатійних нот, є особливо цікавий останній пункт, в якому особливо цікаве таке: „Чи влада хоче задовольнити домагації й жадання обидної „Руської центральної Народної Ради“, представники якої взяли визначну участь в переговорах щодо прилучення Підкарпатської Руси до Чехословацької Республіки“.

Підкреслені слова багато чого можуть сказати поновеленим масам Закарпаття. „Руські“ люди з „Народної Ради“ з повним правом клянуть на адресу чеських правителів. Але, хто-ж як не вони, „русські“ люди, допомагали чехам прибути до Закарпатської України до „братчиків-чехів“! Треба це запам'ятати.

СПРАВА О. БУКШОВАНОГО.

Перебуваючи у львівській в'язниці отаманови Укр. Армії Букшованови вручені акти обвинувачення за злочини, які вчинили на шкоду польській державі. Загадочним є тут факт, що судове судство, всесім доіср, було не в напрямі шпінелі, тільки за злочини змимо повновіні в часі походу Укр. Армії на межах Західної України. По довгих доходженнях судство в тому напрямі припинено, прокуратор навіть офіційно заявив, що Букшованови виводяться на волю, одначе Букшованового задержано і з місця зачатого проти нього судство за п'ятигоном.

БРАК УЧИТЕЛІВ В РУМУНІІ.

Як повідомляють з Бухарешту, то в Румунії є неабиячка кількість 8500 учительських посад в народних школах. З того на міста припадає 348 місця, решта припадає на сільські громади.

ПЛАН РОБІТ ВІЖУЧОГО РОКУ НА ДНІПРЕЛІСТАНІ.

Представник українського уряду в правліні Дніпрелістану Вікторов повідомив ось що: Будівельні роботи на Дніпрелістані почнуться протягом найближчих тижнів. Вже провадиться переговорів з ріжними трестами України, про приставання в цьому році Дніпрелістану в мільон кубічних стій лісу. Питання це розв'язується остаточно в Харкові. Коли прибуде перша партія лісу, почнеться ремонт помешкань, щоб розмістити 2,500 робітників. Нашим основним завданням є домагається, щоб лісові матеріали, потрібні для спорудження перемичок від правого берега Дніпра до великого острова, кочіе були приставлені до Кичка, в середині травня. Коли се буде виконано, то перемичку цього року буде побудовано до такої міри, що майбутнього року можна буде пропустити поїзд.

Детальний план робіт буде готовий 15. березня, після чого буде замовлено за кордоном устаткування для механізації робіт. Це устаткування може бути виготовлено протягом трох місяців. Нині в Кичкасі працює шість підприємств, що займаються виготовленням платової роботи для збудування допоміжної стації мостогутності в 6000 кіловат, що й мають пусити за 9—12 місяців. Щоб подати енергію для робіт у Кичкасі, передбачається поставити три величезні дизелі на 250 кіловат кожний.

В зв'язку з потребою зруйнувати кичкаський міст і встановити замість нього два нових мости, правління Дніпрелістану почало набирати штат інженерів, що їм доручається виготовити проекти мостів. За мовлення на збудування мостів буде передано до 1. жовтня.

ЗВІРСТВА ПОЛЬСЬКИХ ЖАН- ДАРМІВ.

В селі Стершині, горлицького повіту, місцевий командант жандармерії зажадав від селянина Василя Ярача, щоб цей відвідав його до Горлиць. Коли селянин відмовлявся, бо того самого дня мав звозити дерево з ліса, здичиллий львівський жандарм пробив багнетом праве рамя Ярача, а його жінку, яка заступалася за чоловіком, побив тяжко козелью. Обі жертви польського звірства відвезено до шпиталю. Нема то, як польська культура. А український нарід це все терпить — доки?!

ЯК ГОЛОДОМОР ПЕРЕРВАВ ГОЛОДОВІКУ.

В Катовицях попуєнується голодовкою голодомором фетелью. Одного дня вивих між фетелью, що був заміщений у скляній клітці і між його в'язнем пресарієм Шчаном, конфлікт. Згідно з умовою імпресарію (адміністратор) має зложити 30 проп. зиску в банку для голодомора. Імпресарію зложив одлажок в „Німецькому Банку“ суму 600 злотих, замість 2500 злот. Тому голодомор зирвав печатки своєї клітки і зівклеїв. Цікаво, як голодомор доводився у клітці, тільки він має на конті в банку?

ЛЮДСТВО СКАЖЕНИМИ.

З Білгороду повідомляють, що директор Інституту Пастера в Новім Саді винайшов спосіб лікування скаженими в багатому короткому часі, як це було доіс. Коли давніше треба було на взыдоровлення 20 днів, югославський лікар скоротив цей час до пяти днів.

СКАСУВАННЯ СМЕРТНОГО ПРИСУДУ СЕЛЯНИНА БІЛОГО.

Свого часу суд присяжних в Тернополі засудив був селянина Білого, у якого найдено пару комуністичних брошур і нічого більше, на кару смерті. Цей засуд викликав тоді величезне враження не тільки в Польщі, але й у цілому світі. З тих причин польська пропаганда постаралася зробити із селянина Білого в чужинській пресі „небезпечного провідника цілого комуністичного руху в Польщі“, що працював при допомозі цілого штабу співробітників над відірванням Східної Галичини від польської держави. Наслідком відлику, що його зробив у цій справі лав. др. Шухевич, найвищий суд зніс присуд тернопільського суду і переказав справу тому суду до повного роз'ясування.

НЕМОВІРНЕ, АЛЕ ПРА- ДИВЕ.

Михайло та Іван Вербицькі, арештовані пять тижнів тому у Львові, від двох тижнів переведені з поліційних арештів до в'язниці при вул. Баторія. Одночасно арештована з ними їх сестра, 15-літня дівчина Оля. За весь цей час поліція ні суд не хотіли до них допустити нікого з найбільшої рідні. Що більше: не дозволено передати їм ні білизни ні їжі і всі заходи родичин у слідного судді, щоб дозволити передати дітям бодай харч та чисте білизну — лишиться безспівним. Можна уявити собі, як поведуться за іштатованими хлопцями, коли 15-літню дівчинку, підозрювану в якомусь „політичній злочині“, се перед ствердженням її вини держать у поліційних арештах з вибитими вікнами, у мороз, а в судовій в'язниці не дозволяють їй передати ні теплої їсти ни чистої сорочки!

ЛЮДНІСТЬ ФРАНЦІ ЗРОСТАЄ.

Вічно писалося про те, що число Французів з року на рік меншає. Тепер однакож п'яріські часописи з очевидним задоволенням підкреслюють зріст людности Франції. Коли спис в 1921 р. виказав у Франції 39,209,766 мешканців, то останній спис з кінця 1926 р. приписує 40,743,881! Тоді, отже, на протязі п'яти років прирост було як півтора мільйона.

АРТИСТКА СТАДНИКОВА В КІВНІ.

Київський театр ім. Франка недавно завітажував зіснці галицького артиста Стадникову, жінку Йосифа Стадника, бувшого директора Укр. Народного Театру в Галичині.

АМЕРИКАНСЬКІ МОРЯКИ В БОЄВІЙ ЛІНІІ В ШАНГАІ

ШАНГАЙ, 23. марта. — Американська маринара заняла разом з британськими жовнірами місце в стрілецьких ровах в цілі оборони чужинської аліанції.

Чужинців огорнув страх з приходу того, що до міста прибуло вже яких 20,000 Кантонців, яких населення прийняло з великим ентузіазмом. Навіть страйкуючі робітники відкакали негайно страйк і вернули до роботи.

Межи чужинськими військами а шантунськими і кантонськими прихилодо до терть, наслідком яких погибло значне число цивільних і військових. Деякі заводи близько чужинських послистості застелені трупами. Надійшло, що наслідком большевиської агітації приїде до дальших терть.

З американських жовнів було ранених трохи. Цивільні стараються о паспорт і задумують вертати до Америки.

ШАНГАЙ ОСЕРЕДКОМ СВІТОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

ШАНГАЙ, 23. марта. — Генерал Пай-Чун-Сі, командант кантонської армії, що заняла Шангай, видав маніфест до народу, в яким заявляє, що силою побди кантонської армії Шангай став терть не тільки центром торговельним, але й осередком китайського націоналізму і світової революції.

В маніфесті загалується про чужинське армі, яке тяжить над Хінамі вже 80 літ. Маніфест не звертається проти чужинців як таких, але проти чужинського ярма: яке Китай хоче скинути і стати вільною і незалежною державою.

Генерал заповів, що ця війна є боротьбою за визволення китайського народу. Супроти сего мусить бути задержаний цілковитий порядок і послух кантонської влади.

СКЛЯКИ БІБЛІІ ПРОДАНО В ХІНАХ ЗА ОДИН РІК.

ЛОНДОН, 23. марта. — Мимо большевиської пропаганди розійшлося в Хінах за один тільки рік 4,000,000 біблій. Розпродав їх відоме Бритійське і Чужинське Біблійне Товариство.

СТРОГА ЦЕНЗУРА НА ІТАЛІІ.

РИМ, 23. марта. — Католицький посол Мартіре вніс законопроект, який заводить в Італії дуже строгий цензуру, який підпадають часописи, книжки, а далі театральні і водевільні вистави, публічні театри і фільмові театри. На всі вистави треба було дозволу з міністерства внутрішніх справ. А префект провінції може їх закарвати в кождім випадку, коли тільки буде чого переконання, що вистава порушує моральність, або не віддає належної поваги законам і виконавцям влади. В той спосіб хотіли здушити всяку політичну сатиру і насмішки з фашистської влади. Кари за непослух дуже значні, бо будуть карати навіть кількімакісним арештом і грошевою карою до 50,000 лірів.

БРИТІЙСЬКА МАРИНАРКА НИЩИТИ ГНІЗДО ПІРАТІВ.

ЛОНДОН, 23. марта. — Бієс Бей біля Гонконгу було відомо з того, що його мешканці були одного дня спокійними „жителями“, а другого, коли траплявся який навантажений корабель, перемінювалися в розбишак, нападали на корабель, заїгнали його до своєї пристані, ограбували і випускали. Таке сталося недавно з одним британським кораблем. Супроти того англійська флотія підійшла до залуви, обстрілювала його з гармат, а з літаків обкидало піврат бомбами.

АНГЛІЯ ЗА СЕРБСЬКО-ІТАЛІЙСЬКОЮ УГОДОЮ.

БІЛГОРОД, 23. марта. — До біра міністра заграничних справ прибув англійський посол Кеннарі і пропонує югославському правительству проект згаданого току, щоб Югославія згодилася на те, щоб війська комісії перевірили Італійські заводи що до її зброєння. Він заявив, що Англія тої думки, що буде найкраще для Італії і Югославії, коли вони в'яляються свого непорозуміння відносно Альбанійського договору. В самім югославським кабінеті є одначе опозиція проти такого поглядання справи. Особливо протияється установленню мілітарної комісії, яка малаб сконфолувати уоруження Югославії.

ВЕЛИКІ СКАНДАЛИ В СОВІТСЬКИХ ФІЛЬМОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.

МОСКВА, 23. марта. — Як повідомля „Звєстія“, в короткому часі будемо свідками судової розсправи, яка викрє міліонні ошуства, що їх поповнили директори державних фільмових підприємств, таких як „Госкіно“, „Продукціоні“ і „Кулькіно“.

Доходження ведуться ще від осені минулого року: з них видно, що на коді ті підприємства стояли люди, які не мали поняття про що індустрія. Десятки до і сотки тисяч доларів пішли на марно, бо продукували такі образи: яких навіть показувати було годі. Крім сего серед артистів і директорів панувала велика неморальність. На державний кошт їздили собі директори з аторками на Кавказ і там жили довгими місяцями в найдорожчих готелях та прилягалися природі, щоб знати відповіди місце для фільмів, які навіть сита божого не побиали.

Кажуть, що многих із них жас кара смерті.

“СВОБОДА” (LIBERTY)
FOUNDED 1893
 Published every Friday except Sundays and holidays
 at 10 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Jersey City, N. J., on March 10, 1914, under the Act of March 3, 1879.
 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		PERCIPUATATI:	
Three months in 1927.		Подписки на три місяці:	
One copy	7.00	На рік	7.00
One copy	3.75	На рік	3.75
One copy	2.00	На рік	2.00
One copy	1.00	На рік	1.00
One copy	5.00	На рік	5.00
One copy	2.75	На рік	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
 За оголошення редакція не відповідає.
 Телефон “СВОБОДА”: 498 Montgomery. Тел. У. Н. Сокоза: 1838 Montgomery.
 Адреса “СВОБОДА”: P. O. BOX 246, JERSEY CITY, N. J.

МОЖЛИВІСТЬ НОВОЇ ВІЙНИ ТА ДЕЩО ПРО БОЛЬШЕВИЦЬКІ “ПОРЯДКИ”

(Оригінальне допис до “Свободи”).

Хто знав більше безсердечної, кровожадності і безоглядності царської бюрократії цього царського режиму взагалі, той міг з цілою певністю сказати, що коли прийде до катастрофи і царський козак на глиняних ногах розвалиться — то прийде до чогось страшного, якого ще історія людства не бачила.

І так і сталося, а що найцікавіше у тій цій справі то те, що цар і його приближні, то є так званий двір — самі власні викликали, спровокували цю катастрофу, в якій не лише вони провалилися, але пішли на шматки і ціла стара, дорожчезціна Росія.

Мігби хто сказати: це ж так! Пречіж то Австрія заатакувала Сербію за морд в Сараєві, то православна і славянська Росія мусіяла поспішити їй на поміч.

Отже справа стала трохи так, але переважно такі не так. Росія вже давно готовилася до боротьби з Німеччиною і Австрією, як і її посідаті держави (на свою голову) готовилися до війни з Росією. Уже в 1913, а навіть в 1912 р. було ясно, що межі між двома татарами прийняти мусить нездовго до генеральної розправи. Морд в Сараєві був лише простою зачіпкою, претекстом і до того цілком несправедливим, що застрелив архієпископа Фердинанда і його жінку не виласці сербського уряду — але чини тайного політичного товариства. Яким же чином можна було за це робити відповідальним Сербію?

У всякому разі, коли би були всі три цісарі бою між ними перетнули майдан, що між ними, чи їх безпосереднім спадкоємцем грозило — то були би собі дали спокій з війною.

Вибудь і вчасне по стороні Австрії і Росії мало таку маю, що доказів неспосібності, гуду, і просто туманності управлінських кругів та держав, що чоловіки стає аж дивно, як могли такі великі держави

вали і по чотириста і більше людей нара — і то без вискоку суду. Так було наприклад і по замку на Лейні, що Дрездинській (бувній польській) палаті наказав амордувати чотириста людей, котрі не стояли на найменшій звязі з тим замком.

Очевидно, що хто має такі страшні злочини на сумішню, той довший перед першим-лішим шестом дивитися на дерева, а то тимбише, що прирешено щодо зміни устрою суспільного, божевільні сповніти не були в силі. Забравши під державний заряд більших фабрик не є це введенням соціалістичного устрою, як не є ним і роздавання панських земель помік селянству. І се постане є фактично найбільшою же реформою, яка большевикам удалася.

Се одне же позастане по большевиках навіть тоді, коли вони перелятались, або перейдуть в дорозі повільного розвою на іншу систему державного устрою.

Взагалі речення большевицькі сильно заважає, а вже що до мужикства, то вони вже заікались в тому, що ні в кут, ні в дівері. За всяку штуку піплірають “деревищу (сіську) бідноту” а поминають всякого, хочби трошки ліпше ситуваного селянина, та прозвівати його з погордою “хурукем” — се велика безглуздянина. “Бідний” — хоч би був послідком хаулізму і власної війни утратив бразду — є вже тимсамим упривілейованим. Селянин — коли тримає хоч би лиш одного наїмця — тратить виборче право, і не може мати в громаді ні якого значіння!

І що з того виходить? Ось так, що селянин виграє остаточно наймита зі служби, бо каже: “Я через тебе страив право голосування — то їди собі, куди знаєш!”

Замість — як в західних краях Європи (навіть в коринній Польщі) організувати наймита і під загальні земельні (агтарних) робітників у заводів корпорації (юніони) і в той спосіб брати їх в оборону перед визиском — большевики стають причиною найгіршого неладу в селах, та ще більшій взаємній ненависті. Але їм о не власне ходити і на

тіл расіри опирати вони межі нічим також своє необмежене пановання.

Та всеж такі — помімо навіть того, що по большеві не сміють інші газети виходити як лише большевицькі — невдоволення з їх самовільного пановання є чимраз більше і обіймає чимраз ширші круги населення. — Щоби з тим усе дошкіль боротися, треба було розвинути надзвичайно сильну поліцію, треба було її увести як у військовій, так і в громадянській, але якнайбільше — аж у внутрішній громадянській.

Про організацію цієї поліції вже загалом цілою боротьбою з такою званою “контролюючою” поговоримо в садижній статті.

Тут лиш мусимо піднести, що зазначування неможаті Радянського Союзу не є ще різноманітне за засадничою розумно зглядом його. Є ще важливою звітною правдою, що під оглядом націоналізму Велика Україна, себто Українська Радянська Республіка, яка член цілою Радянського Союзу, має далеко більшу змогу розвивати свої національні сили, як Україна Західна, позостаюча під панованням Польщі без найменшої навіть автономії, хоч би лиш в звичайних сімських громадах. — Першим і найважливішим нашим добутком є се, що там, на Радянській Україні грунтується переїзд на власність селян, що отже велика власність різних Москві, Львіву та Неодоліш, за котрими так плаче добря Липинський, галадою, що аж вони стали би основою цілому народному державству — зістала основою і раз на все закінчується. — Німці гетьманці не годні вже від українського селянина відібрати той землі, і се є власне найважливішим нашим національним добутком. — Сталося се однак не доперва за большевицькі, але ще за Центральної Ради. — Вправді гетьман — Скоропадський зі своїм московським причетом стався панськім грунту назавдарида панями (звісні “карні експедиції”) — але Директорія, як звісно, закінчується і самого гетьмана. Большевики покаяні остаточно Українську Директорію — і се була безумовно імперіалістична московська війна, хоті і большевиками ведена.

Полілася цілі рини української крові — і то остаточно неперібно, бо земля і так лишилася при селянах, а елемент український є так сильний, що під большевицькою системою пановання здобувася собі чимраз більше прав і розширив свою автономію аж до рам державності.

І тепер і кожний сільний багач, що істотно є і розвій нашого нації є більше забезпечений на Радянській Україні, як у Польщі, на Україні Західній.

Се мусіял призначити навіть галицькій УНДІСТ, межі котрих і такі панки, котрих аж пре до “утодових переговорів” з Лівнією, УНДІСТі говорять в своїх резолюціях про “великі національні здивиння” на Радянській Україні.

Польща ніколи добровільно нам нічого не дала і не дасть, а ті всілякі зазначення Голуфів, Василевських і других — це лиш заступування ніскам наших очей.

З того очевидно не виходить, щоб ми надзвичайно одушевлялися всіми большевицькими пориваннями — та безкінечною боротьбою, що нам наші комуністи хоч свангелі проголосили. — Ми не маємо до того найменшої причини. Ми стоїмо на наших власних державних засадах і можемо, коли нам се захоче корисне — їти назустріч з большевиками. Але ми обов'язані зріло і осторожно приглядатися до їх партійних прикрийлостей і нічого безкритично не приймати.

Але скажимо собі правду в очі! Коли би большевики прийшли на Західну Україну і віддали Польщі і Совітському Союзу — Вірна та є дуже прав

та московських (на Волинні і т. ін.) відібрали нашим селянам — то чи се було б добре? Польські козаки і так би палили на кавали і полетіли без уговору аж над само чудовий Вислу — а наш народ ливився б паном на своїй землі. Польонізація була б раз на все виключена.

Скаже дехто: а се большевицькі, закладають на, ладують. В Україні жидівські колонії, а навіть десь і польські, релігійно хотять, заводиють і т. ін.

Але все це лиш дитячі страхи. Подай хіт Господи, щоб большевицькі десь всіх жидів до кувин згинили! Тут легше би Українцям, так “обранцям”, релігійно закінчується, коли воно захотіло їм у чім небудь шовороті поїти їм. Те саме і з Лівнією. Найважливіше є ратувати взагалі українську землю, а власна, самостійна українська республіка мусіял і так прийняти якої звичайна історична коняність. — Бо ж чи може оміліона народів жити і надалі без своєї власної самостійної держави? Але за всяку штуку мусимо той наріз передовсім до кувин звести, котрий передовсім навіть і під селянською червоною зіркою.

Я позволю собі висказати тут лиш думку, яку неодинокі нас пласкає в своїй груді, а не висказує її лише з уваги на різні дурниці, які виготовляють і роблять в своїй невідомості різні комуністи харківського чи таки американського “проїздення”.

Говорим однак, що хочемо, але попри ті дурниці — вони — що мимовільно роблять також і депо позитивне. Навіть і Нарзук, ще будучи в Канаді, зробив розумну увагу (одне зерно в мішку: полови), що комуністи попервоу призначили до скріплення українського елементу між англійським, бо такий свіжо наперівши на їх віру чоловіка з часом заінересується і Швещенком і Франком і в цей спосіб уникне поглиблення. Довольно висказу Назарук і наповарити до пам'яті не може — але який був його зміст.

І так при, власне тепер комуністи віннігетські захоплюють Аврамським “тайфами, хоч і побачити чинити їх безсердечно від самого майстра, бо він для них знападе великий націоналізм. Вправді “гопак козаки”, аркані не можуть бути уважені за національні завіти, але тут вже, на тім малім прикладі бачимо, що дух націоналізму переможує собою всіма доруги. Нарешті і то чиніть! американські комуністи пиймуть і розуміють, що то великі дурниці — ба і звірства, виробляють большевицькі на Радянській Союзі отже і в Радянській Україні і тому вже на сімні кождий їх поклік, і кождий їх фразу приймають без думки.

Большевицькі глумлять і знівають не можуть нам аж постійно засполювати очі, щоб ми не бачили того, що центр нашого життя — се Київ, що отже — тамудні мусить бути звернені всі наші замігання. Найкраще висказав се президент д-р Петрушевич в своїм manifestі під заголовом “Моє становище”.

“Сьогодні вже відомо і очинили, що в Радянській Україні (як і в українській державності) — то там заволоділи одним скріпленням (осередком) української нації, національного життя, будучи в нас величезна хмара української культури, та що прилягає до неї, а то чимраз більш рішучого слова, українські селянські і робітничі маси, яких доля у нас, на західно-українських землях — є мусить бути для нас рішучою і єдино ніро-датою”.

Це слово правда і зодолі не слова. Мають вони зрозуміти велике значіння власне тепер, коли заволаштували на вілну між Польщею а Совітським Союзом. — Вірна та є дуже прав

КАТОЛИЧНИЙ ПРЕЗИДЕНТ В АМЕРИЦІ?

Під таким наголовком помістив ньюйорський тижневик. Де Но Републік статтю про виглади кандидатури ньюйорського губернатора Ал. Смита на уряд президента Злучених Держав. Стаття має посередне відношення до ті дискусії, яка тепер ведеться серед української імміграції на церковних полях.

Де Но Републік вважає Ал. Смита найкращим кандидатом на сей уряд. Вона бачить, що Ал. Смит має краш кваліфікації стати президентом, як якийнебудь другий кандидат під теперішню пору в Америці. На її думку, він є одиниць кандидат, який потрапивши під теперішню пору вивести демократичну партію з її занепаду.

Се єдине Ал. Смит може зробити лишень тоді, коли він потрапить відповідно збінт закладів, які підносять через його церкву принадлежність. Ал. Смит — явний практикучий католик, а досі ще ніколи в Америці католик не був президентом, хоча з сей церкви вже були визначні люди, які могли аспірувати на цю почесність. Причиною сього є загальне переконання серед некатоліків, що римо-католик находитися під такою духовною контролею своєї церковної ієрархії, що він на случай конфлікту підлежав краще за інтереси римської церкви і ієрархії, як за інтереси американської держави й народа.

Власне в теперішню пору такі конфлікти можливі на полі шкільництва й в справі Мексика. Такий конфлікт виграє бачи, що старе питання боротьби меж церковною владою а державною владою, питання, що має слухати в державних і національних справах член народа й горожанин держави. Американський державничий устрій опирається на побіл держави над церковним стремлінням до світської влади. На думку Американських громадян має слухати в національних і державничих справах світської влади. Тому президентом Злучених Держав може бути лишень така людина, яка з гори дає гарантії, що на случай боротьби меж державними чи національними інтересами, з одної сторони, а церковними, з другої, буде поспирати інтереси народа й держави, а не інтереси церкви.

Через те й Ал. Смит може стати добрим кандидатом на уряд президента Злучених Держав лишень тоді, коли він не буде уникати спірних питань меж державою а церквою, але сечас виступити з виразними заявами, з яких він дасть недвозначно планати своє політичне обличчя в церковних справах, та коли він дасть недозначно до зрозуміння, що як президент він буде боронити інтереси свого народа і своєї держави, а не інтереси своєї церкви.

Так пишуть про кандидатуру римо-католика люди, які Ал. Смита вважають найкращим кандидатом на найвищий уряд Америки.

ЗНАК ЧОТИРОХ.

— Дотепер все правда, казав я. А що знаєте се більше? —

— Гого звання були дуже цікаво, — лелали і недбалі. Він дівавсь бур гарний малюк, але все прогавлявши в жив у недотатках. Деколи його дало крашати під короткий час, аж нарешті він розвився. Це все, що можна вичитати з годинника.

Я зрівняв сильно схильований з крестів і ходив по кімнаті. Це недовістий бас, Гомзе! крикнув я, що бати волю мою, отримую. Чогось такого я не ждав ніколи від вас. Ви розважали про історію мого іщасного брата і удаєте тепер, що збирали свої відомості якмісь надзвичайним шляхом.

Я зрівняв сильно схильований з крестів і ходив по кімнаті. Це недовістий бас, Гомзе! крикнув я, що бати волю мою, отримую. Чогось такого я не ждав ніколи від вас. Ви розважали про історію мого іщасного брата і удаєте тепер, що збирали свої відомості якмісь надзвичайним шляхом.

Я зрівняв сильно схильований з крестів і ходив по кімнаті. Це недовістий бас, Гомзе! крикнув я, що бати волю мою, отримую. Чогось такого я не ждав ніколи від вас. Ви розважали про історію мого іщасного брата і удаєте тепер, що збирали свої відомості якмісь надзвичайним шляхом.

Я зрівняв сильно схильований з крестів і ходив по кімнаті. Це недовістий бас, Гомзе! крикнув я, що бати волю мою, отримую. Чогось такого я не ждав ніколи від вас. Ви розважали про історію мого іщасного брата і удаєте тепер, що збирали свої відомості якмісь надзвичайним шляхом.

Я зрівняв сильно схильований з крестів і ходив по кімнаті. Це недовістий бас, Гомзе! крикнув я, що бати волю мою, отримую. Чогось такого я не ждав ніколи від вас. Ви розважали про історію мого іщасного брата і удаєте тепер, що збирали свої відомості якмісь надзвичайним шляхом.

— Але ж ви вгадували не того, що вгадало докладно. —

— Ні, ні: я ніколи не вгадував. Це протина знавця, що руйнує все льогічні здібності. Ця ла справа видається вам дивно, бо ви не знаєте ходу мого думок і не помічуйте малих знаків, що можуть довести до великих висновків. Як дитини, ви наприклад, до того поглядаю, що брат був недбаліший? —

— Пригляньтесь до докладно їй накривші годинника. Ви вважаєте, що вона не тільки в двох місяців погнута, але крім того вашого чудового талану. Можна спитати, чи маєте тепер якийнебудь випадок для розважання? —

— Ніякого! — з того виласці кокаліна. Не може бути без умовної праці. Що ж можна зирати по роботі? Стоять тут приривки? Світ нашої дійсності, смутний і відтучуний! Погляньте тільки, як ця жовта мрія звисає і каляється на морі хатні! Як прозачно, жужданно і безнадійно все виглядає! Яка користь з “П” талану, любий докторе, коли вона не має ніякої нагоди його уживати? Злочини це буденність, життя це буденність і тільки буденні здібності мають що робити на світі.

— Я зрівняв сильно схильований з крестів і ходив по кімнаті. Це недовістий бас, Гомзе! крикнув я, що бати волю мою, отримую. Чогось такого я не ждав ніколи від вас. Ви розважали про історію мого іщасного брата і удаєте тепер, що збирали свої відомості якмісь надзвичайним шляхом.

Я зрівняв сильно схильований з крестів і ходив по кімнаті. Це недовістий бас, Гомзе! крикнув я, що бати волю мою, отримую. Чогось такого я не ждав ніколи від вас. Ви розважали про історію мого іщасного брата і удаєте тепер, що збирали свої відомості якмісь надзвичайним шляхом.

Я зрівняв сильно схильований з крестів і ходив по кімнаті. Це недовістий бас, Гомзе! крикнув я, що бати волю мою, отримую. Чогось такого я не ждав ніколи від вас. Ви розважали про історію мого іщасного брата і удаєте тепер, що збирали свої відомості якмісь надзвичайним шляхом.

Я зрівняв сильно схильований з крестів і ходив по кімнаті. Це недовістий бас, Гомзе! крикнув я, що бати волю мою, отримую. Чогось такого я не ждав ніколи від вас. Ви розважали про історію мого іщасного брата і удаєте тепер, що збирали свої відомості якмісь надзвичайним шляхом.

— Міс Мері Морстен, прочитав ви. Гм — називає мене цілком незнайомо. Попросіть по панночку, щоб потрудилася сюди, пані Гелсон. Він, докторе, не бачить збіді. Мені було б справді приємніше, коли б він тут лишався.

II. Загадковий випадок. Панна Морстен, молода білява дама, увійшла в кімнату певною ходою і на око — спокійна. Вона була невеликого росту, чепурна, гарно вбранна і мала на руках добрі рукавички. Все таки по її простому, нічим неприкрашеному одязі можна було бачити, що її засоби обмежені. Її темні-сірі волосся, ніяких одаб, а її малий капелюх такої самої метови барви був тільки з одного боку прикрашений маленьким білим пером. Її обличчя не мало аж правилинських рисів, ні гарних форм, але вираз його був незвичайно милій і притягавчий. Її великих, голубих очей промовляла душа її життя. Я бачив у трох ріжних частинах світу трьох ріжних народів, але ніколи я не стрічав обличчя, в якому відбивалася б так виразно вразливість і жалюхатна вдача. Я заважав, що коли вона на прохання Гомзіса сіла, її уста тремтіли і рука дригала; у її плечі естив пробирався глибоке, внутрішнє схливання.

— Приходжу до вас, пане Гомзе, так вона сказала, бо в моїх руках одні дари, в сімні якої я живу, пані Сесіл Форестер, висинте здрібно, домашне непорозуміння. Ваша добро-

та і співачість, які ви проявили додні, зробили на неї велике враження. —

— Панні Сесіл Форестер, пошторював він, надумуючись. Так, так пригадував собі, я мав раз нагоду зробити їй малу прислугу. Це була цілком проста справа.

— Тоді вона не вважала її цілком такою. Але про мій випадок ви ледви чи скажете те саме. Я не можу уявити собі нічого, що було б більш дивне і незрозуміле, як це становище, в якому я власне нахожусь. —

Гомза затирнув руку, його очі блищали. Він смів, зігнувшись сильно наперед, в його стріх, орнатних ризах пробирався крапін напруження уваги. —

— Оповідатте мені свій випадок, сказав він холодно, діловитим тоном. —

— Я був у неприємному клопоті. —

— Вибачте, пробурмотів я, виставляючи зі свого місця. —

— Але не мого замовчання! Мого! —

— Коли б я тільки прирешив, щоб сказати, крикнула вона, він зробив би мені несподівану приривку. —

— Я сідав знову. —

— (Даліше буде).

ПАМ'ЯТАЄ НА РІДНИЙ КРАЙ!

При кождій нагоді згадувати на Рідний Край, Україну, сиріт та поодинокі вдови в старій Україні. Жертви пам'яті стає до армії червоної.

ОБЕДНАНЬЕ
 P. O. BOX 411, PHILADELPHIA, PA.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА